

ЗАЯВА
про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки
проєкту Програми економічного і соціального розвитку Запорізької
міської територіальної громади на 2024 рік

1. Замовник та виконавець стратегічної екологічної оцінки

Замовник: Департамент економічного розвитку Запорізької міської ради,
Код ЄДРПОУ 37573157, вул.Незалежної України, 60-б, м.Запоріжжя, 69126,
reception.der@zp.gov.ua, (061)2333952.

2. Характеристика документа державного планування

Вид документа державного планування

Програма економічного і соціального розвитку Запорізької міської територіальної громади на 2024 рік (далі - Програма) є документом державного планування місцевого рівня та, відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», підлягає проведенню стратегічної екологічної оцінки (далі - СЕО).

Основні цілі документа державного планування

Метою Програми є створення необхідних умов для відновлення економіки, забезпечення сталого функціонування всіх сфер життєдіяльності громади в умовах воєнного стану, підвищення добробуту та якості життя населення, відбудова житлових будинків та об'єктів соціальної інфраструктури.

Програма визначає цілі та пріоритети соціально-економічного розвитку Запорізької міської територіальної громади на 2024 рік, заходи та завдання для розвитку галузі (сфери діяльності), які відповідають основним стратегічним напрямкам розвитку і заходам міських цільових програм.

У період дії воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24.02.2022 №64 розроблення та затвердження програм економічного і соціального розвитку областей, районів, міст на наступний рік здійснюється відповідно до положень чинного законодавства, зокрема ст. 143 Конституції України, Законів України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», «Про засади державної регіональної політики» (зі змінами, внесеними згідно із Законом №2389-IX від 09.07.2022), «Про правовий режим воєнного стану» від 12.05.2015 №389-VIII (зі змінами), постанов Кабінету Міністрів України від 26.04.2003 № 621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проєктів Бюджетної декларації та державного бюджету» (зі змінами) та від 11.03.2022 № 252 «Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану» (зі змінами).

Зв'язок з іншими документами державного планування

Програма розробляється на короткостроковий період і є плановим документом реалізації Стратегії розвитку міста Запоріжжя до 2028 року. До Програми мають бути включені основні заходи міських цільових програм, спрямовані на по воєнне відновлення та розвиток міста. Програма враховує завдання та положення інших документів державного планування, а саме:

- Національний план дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.04.2021 №443-р;
- План заходів щодо виконання реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 06.12.2017 №935-р;
- Національний план дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.03.2016 №271-р; рішення Координаційної ради з питань боротьби з деградацією земель та опустелюванням, створеної згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2017 №20, зокрема стосовно схвалення представлених НААН добровільних національних завдань щодо досягнення нейтрального рівня деградації земель (далі НРДЗ) за напрямом «Підтримання вмісту органічної речовини (гумусу) у ґрунтах», а також допоміжних заходів щодо досягнення НРДЗ за напрямами «Відновлення зрошення і поліпшення еколого-меліоративного стану зрошуваних земель» та «Відновлення та стале використання торфовищ» (<https://mepr.gov.ua/news/32479/html>). Відповідні завдання та заходи щодо НРДЗ також зазначені в рішенні національної безпеки і оборони України від 23.03.2021 №111/2021 «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері на першочергові заходи щодо їх нейтралізації»;
- Стратегія зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 №688-р;
- План заходів з реалізації Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.10.2020 №1567-р;
- Національний план управління відходами до 2030 року, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.02.2019 №117;
- Державна стратегія управління лісами до 2035 року та операційний план її реалізації у 2022-2024 роках, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 №1179;
- Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 №695;
- Цілі Сталого розвитку, затверджені 70-ю сесією Генеральної асамблеї ООН (резолуція від 25.09.2015 70/1), з урахуванням Указу Президента України від 30.09.2019 № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» та розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 №686-р «Питання збору даних для моніторингу реалізації цілей сталого розвитку»;
- Ріо – Конвенцію та інші міжнародні угоди природоохоронного спрямування;
- Указ Президента України від 30.09.2019 № 722/2019 щодо Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року;
- Програма діяльності Кабінету Міністрів України (затверджена постановою Верховної Ради України від 04.06.2020 № 665-IX);
- Національна економічна стратегія на період до 2030 року, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 № 179;

- Стратегія людського розвитку, затверджена Указом Президента України від 02.06.2021 № 225/2021;
- Стратегія регіонального розвитку Запорізької області на період до 2027 року, затвердженої рішенням обласної ради від 12.12.2019 №134;
- Стратегія розвитку міста Запоріжжя до 2028 року, затверджена рішенням Запорізької міської ради від 20.12.2017 № 57;
- Закон України «Про Державний бюджет України на 2024 рік»;
- інші нормативно-правові акти.

3. Якою мірою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів)

Програма економічного і соціального розвитку Запорізької міської територіальної громади на 2024 рік охоплює усі сфери міського господарства: транспорт, енергозбереження та енергоефективність, житлово-комунальне господарство та комунальну інфраструктуру, освіту, охорону здоров'я, фізичну культуру та спорт; культуру та туризм, охорону навколишнього природного середовища.

Головними екологічними проблемами, які мають відношення до Програми є: захист атмосферного повітря; необхідність відновлення та модернізація головних споруд та мереж інженерної інфраструктури (централізоване водопостачання та водовідведення), поводження з відходами виробництва і споживання, збереження природних біологічних ресурсів та забезпечення необхідною площею зелених насаджень загального користування.

Стратегічна екологічна оцінка Програми дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування.

За кожним пріоритетним напрямком Програми розробляється низка заходів і проєктів, серед яких можуть бути проєкти, які відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», підлягатимуть оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності. Для таких проєктів має бути здійснена процедура оцінки впливу на довкілля.

4. Ймовірні наслідки

а) Для довкілля, у тому числі для здоров'я населення. У процесі здійснення стратегічної екологічної оцінки мають бути оцінені ймовірні наслідки реалізації Програми, зокрема, для таких складових: атмосферне повітря; водні ресурси; відходи; земельні ресурси; ландшафт, біорізноманіття та рекреаційні зони; наслідки для здоров'я населення.

б) Для територій з природоохоронним статусом. Під час здійснення СЕО ймовірні наслідки від об'єктів інфраструктури, що пропонуються відповідно до Програми, на території з природоохоронним статусом - відсутні.

в) Транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення: - зважаючи на географічне положення м. Запоріжжя, транскордонні наслідки реалізації рішень Програми для довкілля, у тому числі здоров'я населення, не очікуються.

5. Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі якщо проєкт Програми не буде затверджено

Зважаючи на комплексність рішень проєкту Програми, що обумовлюється необхідністю виконання стратегічних цілей Програми, призначених для різних видів промислово-виробничої, соціальної, рекреаційної, комунікаційної діяльності, здійснюється розгляд виправданих альтернатив планованих рішень.

При впровадженні заходів Програми, у порівнянні з існуючим станом, очікується позитивний вплив на навколишнє природне середовище, у тому числі на здоров'я населення.

Найсприятливішим варіантом буде затвердження запропонованої Програми.

Разом з тим, в процесі здійснення стратегічної екологічної оцінки буде розглянуто наступну альтернативу:

«Нульовий сценарій» - тобто опис, прогнозування та оцінка ситуації у випадку незатвердження зазначеного документа державного планування.

6. Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час стратегічної екологічної оцінки

Для проведення СЕО будуть використані доповіді про стан довкілля; статистична інформація; дані моніторингу стану довкілля; експертні оцінки; інша доступна інформація. Під час проведення СЕО буде здійснено збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників; проведення аналізу слабких та сильних сторін проєкту Програми з точки зору екологічної ситуації.

При відсутності достовірних відомостей про об'єкт аналізу буде використаний метод експертних оцінок, суть якого полягає у визначенні характеристик об'єктів і процесів на основі думок кваліфікованих спеціалістів-експертів.

Разом з тим, будуть використані такі методи участі громадськості, як інформування, консультування, коментування, тощо.

7. Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

Під час здійснення СЕО передбачається розглянути заходи із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків для довкілля, визначені законодавством.

Так, Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» визначає загальні вимоги в галузі охорони навколишнього середовища. Законом встановлено, що використання природних ресурсів

громадянами, підприємствами, установами та організаціями здійснюється з додержанням обов'язкових екологічних вимог:

- раціонального і економного використання природних ресурсів на основі широкого застосування новітніх технологій;
- здійснення заходів щодо запобігання псуванню, забрудненню, виснаженню природних ресурсів, негативному впливу на стан навколишнього природного середовища;
- здійснення заходів щодо відтворення відновлюваних природних ресурсів;
- застосування біологічних, хімічних та інших методів поліпшення якості природних ресурсів, які забезпечують охорону навколишнього природного середовища і безпеку здоров'я населення;
- здійснення господарської та іншої діяльності без порушення екологічних прав інших осіб;
- здійснення заходів щодо збереження і невиснажливого використання біологічного різноманіття під час провадження діяльності, пов'язаної з поводженням з генетично модифікованими організмами.

Також, будуть враховані заходи щодо раціонального використання природних ресурсів, збереження особливо цінних та унікальних природних комплексів і забезпечення екологічної безпеки, передбачені іншими законодавчими актами у сфері охорони довкілля.

Заходи, спрямовані на запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків для здоров'я населення, визначатимуться відповідно до вимог Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».

8. Пропозиції щодо структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку

Відповідно до статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» Звіт про стратегічну екологічну оцінку буде складено до затвердження Програми, внесено його до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки та міститимете з урахуванням змісту і рівня деталізації Програми, сучасних знань та методів оцінювання таку інформацію:

1) зміст та основні цілі Програми, його зв'язок з іншими документами державного планування;

2) характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогностичні зміни цього стану, якщо Програму не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);

3) характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);

4) екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються Програми, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);

5) зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються Програми, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування;

б) опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;

7) заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми;

8) обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки);

9) заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання Програми для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

10) опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності);

11) резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію.

9. Орган, до якого подаються зауваження і пропозиції, та строки їх подання

Зауваження та пропозиції до Заяви про визначення обсягу СЕО Програми економічного і соціального розвитку Запорізької міської територіальної громади на 2024 рік подаються до Департаменту економічного розвитку Запорізької міської ради, вул. Незалежної України, 60-б, м. Запоріжжя, 69126, електронна адреса: reception.der@zp.gov.ua.

Відповідальна особа: ШАМШУР Юлія - начальник відділу стратегічного планування та моніторингу управління стратегічного та економічного розвитку департаменту економічного розвитку Запорізької міської ради, контактні телефони 233-42-64, 233-39-52.

Строк подання зауважень і пропозицій 10 календарних днів з дня її оприлюднення шляхом розміщення на офіційному веб-сайті Запорізької міської ради тобто до 17.12.2023 року (включно).

Пропозиції та зауваження, подані після встановленого терміну, розглядатися не будуть.